

Kombinované vady

pojetí, okruh osob a základní charakteristika těžkého zdravotního postižení, definice kombinovaných vad, klasifikace, charakteristika vybraných kombinovaných vad, možnosti edukace

Charakteristika těžkého postižení

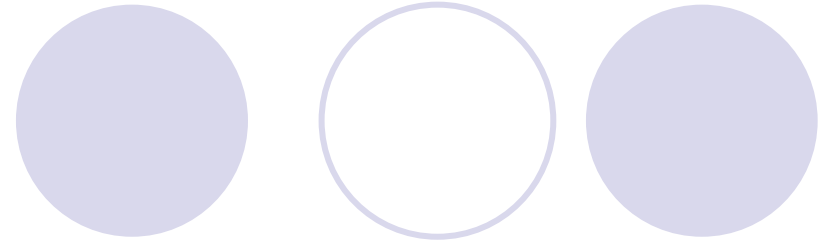
- To, co je společné pro sledovaný okruh jedinců, spočívá v **poškození centrálních funkcí**
- Z nejrůznějších příčin se jedná o **podstatné narušení nebo ztrátu koordinujících centrálních systémů**, které řídí a realizují **vnímání, pohyb a jejich zpracování**

Podmínky vzniku postižení

- **Obecné příčiny** – zahrnují celou šíři genetických, chromozomálních, metabolických, neurologických a traumatických příčin.
- Škodlivé jevy mohou způsobit postižení v každém věku – týkají se **období pre-, peri- a postnatálního**.

Těžké postižení

- **vznik**: výsledek seskupení škodlivých vlivů
- **poškození centrálních funkcí**, tj. podstatné narušení nebo ztráta koordinujících centrálních systémů, které *řídí a realizují vnímání, pohyb a jejich zpracování*
- často doprovázeno dalšími zdravotními potížemi
- vliv i na okolí – **rodinu** dítěte
- **cílem je uspokojení základních životních potřeb** těchto jedinců

Těžké postižení

- komplex **omezení člověka jako celku** ve všech jeho prožitkových sférách a výrazových možnostech
- omezeny schopnosti **emocionální, kognitivní, tělesné, sociální a komunikační**
- omezení v kontaktu mezi interakčními partnery – **narušení mezilidských vztahů**

TĚŽKÉ (MENTÁLNÍ) POSTIŽENÍ, KOMBINOVANÉ VADY, DĚTI S TĚŽKÝM NARUŠENÍM VNÍMÁNÍ

Těžké postižení a uspokojování potřeb

- Postižení na jedné straně umocňuje stav potřeb
- Na druhé straně zabraňuje jejich přiměřenému uspokojení
- Všem těžce postiženým – bez ohledu na jejich věk – je společné, že na základě postižení mají specifické potřeby jak pro svůj individuální vývoj, tak pro interakci s lidmi

Uspokojování základních potřeb

- Potřeba zamezení hladu, žízní a bolesti
- Potřeba podnětů, změny a pohybu
- Potřeba jistoty, stability – spolehlivost vztahů
- Potřeba vazby, být někým přijat, potřeba něhy
- Potřeba uznání a sebeúcty
- Potřeba nezávislosti, samostatnosti a sebeurčení

Specifika potřeb u těžce postižených

- Potřebují tělesnou blízkost, aby mohli získat přímou zkušenost.
- Potřebují pedagoga/terapeuta, který jim přiblíží jejich životní prostředí co nejjednodušším způsobem.
- Potřebují pedagoga/terapeuta, který jim umožní pohyb a změnu polohy.
- Potřebují každého, který jim rozumí i bez řeči a spolehlivě se o ně stará a pečuje o ně.

Definice dle Věstníku MŠMT:

Za postižení více vadami se považuje **dítě**, resp. **žák**:

postižený **současně dvěma nebo více** na sobě **kauzálně nezávislými** druhy postižení,

z nichž každé by jej vzhledem k hloubce a důsledkům **opravňovalo k zařazení do speciální školy** příslušného typu.

Za provedení **speciálněpedagogické diagnostiky** odpovídá **SPC** (případně **PPP**), zařazené do sítě škol a školských zařízení.

Klasifikace vícenásobného postižení

pro potřeby školství:

1. společným znakem je mentální postižení
2. kombinace vad tělesných, smyslových a vad řeči
3. žáci a autismem, autistickými rysy

VZDĚLÁVÁNÍ

- ✓ Rehabilitační vzdělávací program základní školy speciální

Centrum pro žáky s poruchami autistického spektra

- domácí program – rozvoj funkční komunikace, sociálních dovedností, pracovních návyků, sebeobsluhy, volnočasových aktivit, eliminace problémového chování, práce s rodinou
- metodika strukturovaného učení, aplikované behaviorální analýzy
- spolupráce se školskými zařízeními a ostatními účastníky péče, semináře, konzultace
- rodičovské skupiny
- instruktáž, podpůrná skupina, řešení výchovných problémů, sourozenecké vztahy
- nácvik funkční komunikace, sociálního chování a zvládnutí národního chování

Typy speciálních škol pro hluchoslepé

- Mateřská škola pro hluchoslepé
- Základní škola pro hluchoslepé

Centrum pro žáky hluchoslepé a s více vadami

- Centrum pro žáky hluchoslepé
- použijí se standardní činnosti speciální podle typu zdravotního postižení žáka

- Centrum pro žáky s více vadami
- použijí se standardní činnosti speciální podle typu zdravotního postižení žáka